

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimecres 21 de Mars de 1900

Núm. 3.531

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.
No s'retornen los originals endara que no s'publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Ptas. 1
a províncies trimestre	3'60
Extranger y Ultramar	7
Anuncis, a preus convencionals.	

Farmacia Serra

Escribanías, tintes, tintas, esti-
soras, cortaplumas, vades, llapis,
plumas, reglas, xinxes, ostias, go-
mas, estutxos de dibuig, etc., etc.

12 ANYS

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per cró-
nica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

S. Laguna

Papereria económica

MONTEROLS, 31

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes	Ptas. 1
a províncies trimestre	3'60
Extranger y Ultramar	7
Anuncis, a preus convencionals.	

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Una reama de paper barba ptas. 5'75
Kilog. de paper embolicar " 0'38
100 sobres comercials " 0'25
Kilogram de cartó " 0'27

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragona: los demés días de deu á una del matí y de tres á cinch de la tarde havent traslladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

Secció doctrinal

Defectes socials

La qualitat de les costums socials dels pobles dona la mida del seu estat de civilisació y, per tant, de la potencialitat de la intel·ligència y de la perfecció moral dels nadius humans. Los pobles que vulgan renaiixer ab lo tí d'ocupar lo lloc que 'ls hi pertoca á la civilisació humana, lloc del que n' estan allunyats per causes accidentals, han de dirigir lo seu esforç á regularizar les costums socials, á fer que aquestes sian las que per la seva personalitat nacional los hi corresponden, y á nodrirles ab los elements de tots ordres que 'ls hi sian convenientes, dels que son resultat del avens veritable de la civilisació humana. Així se desenrotilla normalment la vida social dels pobles; així sense perdre jamá la propia individualitat van assimilantse tots los elements del progrés humà.

Lo poble català per accidents especials del seu enteniment y de les seves particularitats morals, es un nadiu humà que posseeix immillorables condicions pera que les seves costums socials sian normalíssimas, aduch considerantho més en lo sentit humà que en lo nacional. Per desgracia, la evolució social de Catalunya ha sofert fortes estragades ab las lluitas sostingudes pers no desapareixer en aqueix malaltis y antipàtic moviment humà que ha donat per resultat la formació d'aqueixos grans Estats, causa del desequilibri que hi ha á la civilisació y obstacle immens á la liberació completa del home honrat, y ha sigut detinguda mal encaminada, per la influència desorganizadora y antisocial dels viciis, més usos y costums barbars procedents uns de la civilisació espanyola sense enteniment y vivint d'impulsos sensualistes, y provenents altres dels elements socials degenerats de la civilisació francesa. Aquestes causes han produït al nostre poble terribles efectes. Arreu s' observan á la vida social manifestacions d'exotismes que desnaturalisen la personalitat catalana, que de lluny se veu que no li escanhen, y que 'ls que per convicció del enteniment y per los sentiments del cor voldriem á Catalunya en la situació que per las seves qualitats naturals li pertoca, nos fan enrojar lo rostre d'indignació y de vergonya, al veure com la salut, la forsa,

enteniment y la bondat, se malmeten, y 's debiliten, y 's perdren, y 's perverteixen. Ahont son la salut, las energies físiques, lo véurehi clar, y l' obrar be, d' aqueixos joves grocs, sechs, esprimatxats, ullerosos, de mirar estípit, cabells lluhents arreglats pera donar expressió infame al rostre, que vestits ó ab brusa blava llarga y gorra aixafada sobre 'l cap y espadenyas, ó ab americana, barret baix, corbata llampanta y sabates estrambòticas, ó mes mudats, casi gomosos. Il·luminant cadenes d' or gruixudes y brillants desvergonyits no tenen altre ocupació que perdres si son dels que res fan ó que descansen dels seus treballs deixant socorre sense parar la vida, y per tant embrutint lo seu enteniment omplint lo seu esperit de totes las maledats, y convertint en despreciable tot lo que haurien d' ser elements que fessin sempre més hermosa y admirable la dignitat humana? Quina es la funció social profiosa que realisen los egoïstes sense altre adoració que pera 'l dinar; que tenen l' esperit acorasset pera que l' amor al próxim no 'l profani; que sols pensan en apilotar riquesas, que desprecian lo saber y l' altruisme; que no 's commouhen ni enfront de criaturets neulidas, que ni dormen, ni menjan, que ni jugan, ni somriuen, pero que travallen y suhan y 's tornan tñicas y enriqueixen als que no 's commouhen; y que ab tal de no perturbar lo seu denigrant ensopiment causat per lo seguit gosar dels sentits y dels gustos bestials del home, s' oposan á tota mudanza perque 'ls batecs de la vida social los esparveran, y son obstacle ab esclats dels sentiments normals de la societat? Quins beneficis reporta á la vida social la dona superficial y vanitosa, ab poch carinyo á la llar, que tanca 'ls fills en col·legis perque ni vol, ni sab ser mare, que sols fa vida de societat y gens de família, que no falta á la Iglesia en lo que 'n dia cumplir ab Deu, ni als espectacles inmorals, ni deixa d' acostar-se així que pot, que es religiosa més perque es distingir que per sentiment y convicció, y que sols veu lo Deu misericordiós per los seus pecats y no á Deu sacrificantse per amor? No 's perden ab tals defectes la salut, y la forsa, y l' enteniment, y la bondat.

Aquestes y moltes altres malalties que pateix la societat catalana, han de desapareixer y quedar reduïdes á la petita proporció dels defectes naturals si volém que la renaixa de Catalunya sia un fet posi-

tiu. A Catalunya, sempre poguém dir-ho! no hi han los dos terribles elements que més expressius son de la decadència dels pobles: los atentats á las personas y 'l vici de la beguda. ¡Y qué es grat á l' anima veure al nostre poble lluny, molt lluny del estat berbre de fer mal al próxim, y del rebaixament humà d' emborratxar! Los atentats á las personas que 's realisan á Catalunya, poquissims en relació á la importància del nadiu social son comesos la immensa majoria de vegadas per individuos forasters, poguentse fins afigirhi que ho son tranzents y portan poch temps de residència, doncs que per aquesta mena d' accions antisocials la moral catalana posseeix veritable correctura. Lo mateix no direm de la

Posseixint la nostra personalitat nacional caracters antropològichs y socials de tant valer, condol veure com no s' aprènsta pera desenrotillar usos y costums civilisadors y com sense parar no 's combaten trets y trets defectes que si considerats d' un á un semblan de poca importància, no deixan de tenirne molta per los defectes enorreadors que causen y, sobretot, perque tots plegats son causa de que accidentalment lo poble català visqui una vida social que no es la seva, que 's desnaturalisi, per tant, y que 's vegi com per causes petites en apariència, los enteniments restan tancats á pany y clau pera la llum de la veritat y 'ls cors insensibles als sentiments nobles y dignificadors.

Al poble y á ciutat, arreu hi ha 'l cassino ahont sols s' hijuga y s' hi balla. Jugar y ballar son los esbarjos ombrujidors que cercan totes las classes socials del nostre poble. Se deixa la atmòsfera corrompuda del taller, de la fàbrica, ó del escriptori, pera corre, passant com un llamp per la llar, al cassino á seguir, respirant ayres mestits, á ensopir l' enteniment ab lo joch ó á excitar lo sensualisme ab lo ball. ¡Pobres vides! Travallant y esbargintse, sempre estan reclosas, sempre viuen morint y excitadas, y sempre decandintse, ó van á la fossa avana d' hora ó deixan un rastre de sérs humans impotents y escanyolits que fan sia progressivament més intensa la degeneració social. A Catalunya no 's va á la teberna pero's va al cassino, shont, si es cert que no hi ha tanta maledat y ordinaria, les vides, no obstant s' hi decendeixen de la mateixa manera, los enteniments no hi guanyen pas res, y 'ls sentiments s' hi esmorteixen. ¡Y tant de bé social y humà que podrian fer aqueixas societats que á tot lo terror català hi ha, si 'i fi de la associació fos veritablement civilizador! ¡Pero s' ha de ballar! O sobre la catifa, á empentes per la munió de gent, y consumintse per la xardor dels llums y de las alienades de mil cossos excitats, ó en una mala barraca, mitj á les fosques, ahont corrents d' ayre gelat fereixen als pulmons com ponyaladas, mentres un piano de manubri excita apetits infames ab las seves tocades indecents de la flamenqueria castellana. Y las noyes, poncellas de vida á punt d' esclatar, hi van y s' hi marceixen, y no esclaten y restan pera sempre més pansides y rebregadas, perque tals llochs crematoris de vida moral y xucladors de vida física, matan l' esperit y fan zorcas pera 'l bé social la vida.

Y 'ls esperits s' ensopeixen y s' enmalalteixen, y la parola humana expressa solament conceptes estúpites berrejats de males paraulas y blasphemias. Altro defecte social, aquest capitalissim y que s' ha de combatre ab energia, perque miris ob lo sentit que 's vulga, malparlar, fletomar y blasfemar, son manifestacions d' esperits desviats, pobres d' enteniment, casi sense seny, perque expressen sempre impotencia del pensar, rebajament moral y predisposicio a les males accions. Los pobles dignes y civilizats ni malparlen ni blaspheman; s'estiman prou a si mateixos pera no ofendres ni ofendre. La dignitat humana no consisteix que la parola que ha d' esser sempre la expressio de la superioritat del esperit del home y de la bondat dels seus sentiments, se converteixi en la espantosa demonstracio de que l' home pot arribar a esser de tan llamiosa qualitat que no sapiga corretjirlo que 'l fa despreciable.

Catalanistas: Tots havem d' esser elements actius del Renaixement de Catalunya! Tots havem de combatre com se puga y abont sia 'ls defectes socials asseinalats, y ho havem de fer portats del amor al proxim y del amor a Catalunya, pera dignificar el home y pera travallar fondo y ab profit pera la Renaixensa del nostre poble. No n' hi ha pas prou ab predicar arreu 'ls principis del Catalanisme; es precis don rals catalans condicions socials pera que la aplicacio d' aquells principis sia fructuosa. Anorrehem defectes: y la intelligenzia, la bondat y la forsa social del nostre poble seran més grans. Modifiquem osos y costums, cambiem lo fit de tantas y tantas associacions enervadoras, salvem las vidas, dignifiquem los sentiments, portem al poble a esbargir de manera que hi guanyin la salut del cos y las condicions del esperit, y tot travallant pera l' nostre poble, realisarem un fit humà que es pera tothom y a tot arreu un deber. L' estat anormal dels pobles no es degut a otra cosa que als defectes socials que hi existeixen. Correntjint aquests defectes la vida social se normalisa, y Renaixen las societats que accidentalment se troben desviadas del camí, que per dret natural las hi pertoca, a la evolucio y a la historia de la humanitat.

D. MARTÍ Y JULIÀ

De n quand en quand

(CRÒNIQUES BARCELONINES)

La vaga de les tranyies.—Vicens d' Indy a Madrid.—**Remarcables diferencies de caracter:** la premsa «chula».—L' opinid en Barcelona.—Les multes a la «Renaixensa» i «Veu de Catalunya».—Cendres d' amor.—«Jengangere» d' Ibsen.

Els qu' estem acostumats a sentir de bon matins fins a la nit el nenc-nenc de la campana de les tranyies electrichs per estar en carrers per ont ell passa, ens sorprengue d' alló més qu' un jorn al aixecarnos faltés aquella música; la cosa no era filla de cap estrop de la linia, sino de ressentiments entre l' empresa i els empleats, molt justificats per cert els d' eixos últims: a més de mal recompensar-los metàticament—en relació a les ganancies de l' empresa—i fer-los treballar un nombre excessiu d' hores, posà en circulació uns coches que malehida la gracia que feren del primer moment al public. A molta gent no 'ls hauria sapigut gens de greu que la cosa hagués durat uns quants jorns més; a mi tampoc: per falta de tranyies ens hauríem acostumat a anar a peu i la vritat, es una cosa que resulta molt higienica i sobretot bastant... econòmica. De tots modos sembla qu' eixa volta han guanyat la partida 'ls empleats.

Per eixos fills de Catalunya miopes, que s' empenyan en no volgues veure l' abim qu' existeix entre el caràcter català y el castellà son les presents ratxes, esment de fets ocorreguts a Madrid. Vicens d' Indy, el conegut i universalment aplaudit music va anar a la capital d' Espanya a dirigir uns cuants concerts al Teatre Reial de dit poble. Saben com ha sigut apreciat el treball de dit mestre? jam desprecil! Sí senyors; la chuleria andante del poble verge (sic) la gent qual sistema nerviós i materia gris d' el cervell està degenerat, quant no atrofiat per la droperia i el continuat contagi amb els barrios bajos, la que com a exemple notable ofereix una aristocracia que a altes hores de la nit mata a un esser desgraciat a gallegades d' signa freida, eixa gent anà al Reial i després d' escoltar (o no escoltar) escullits troços de músics, am no sé qui-nes orellas, s' atreví a manifestar l' opinid que li mereixia, i finis, ja l' ha fet. Més no acabá aquí, la cassa; no n' hi havia prou am les estúpides manifestacions d' un public du pan-i-toros, que tot i toreadant se deix... torear bastant, sino qu' era necessari més, i efectivament eix més vingué el següent dia juny amb els chicos de la premsa i ses flamants critiques musi-

cles: no cal esmentar quins, tots han estat a la altura, llevint el seu garbo crític. Am seguritat pot dir-se que aquell dia fou d' els únics qu' es feu a Barcelona un xic de cas de la premsa de Madrid per... despreuclar i donar-li el titol de... sabia. I, es qu' efectivament s' ho mereix: el costat de la revista d' un aconseixement artístic ocupant un curt espai hi havia la flama revista de toros ocupant dos columnes i tres de diari. Si non e vero.

* * *

Vicens d' Indy compta en nombroses simpaties filles de son talent artístic aquí a Barcelona; fessintse els llegidors carreg per eixa nota d' el modo com s'ben rebut els atacs dirigits a sa persona; la primera impressió que s' produí en els cercles musicals fou de rabia, la segona de despreu, la tercera i per mi fou la més práctica, seria procurar que vingués el mestre i donar-li a comprender el concepte en quel tenim: d' eixa manera quand se n' anés d' Espanya tindria present que hi ha un raconet que s' pensa bastant diferent de la gloriosa.....

* * *

Seguint el home de la *daga florentina*, els seus propositis de regeneració (guay!) i comensant a desplegar activitat per possuir-los en pràctica s' ha servit multar als diaris catalans, la «Renaixensa» i la «Veu»; tan prompte ha arribat al public s' han obert suscripcions de 10 céntims pera pagar-les. Se recomana que no es dongui més de l' esmentada cantitat; així la cosa es convertirà amb una nombrosa i solemne protesta contra... prou, que relliscaria i no convé per ara.

* * *

Dias passats s' estrenà a Romea un «quadret dramatic» de l' Ignasi Iglesias: «Cendres d' amor». La obreta de condicions apreciables i de la qual un no sen pot formar concepte amb una sola volta de veurer-la. Se distingeix i caracteriza per la intensitat psicològica i la força altament sugestiva que durant son curs se desplega: de tendències sanes i nobles, plena de vida com tot lo del distingit dramaturg català, la veig tan digna d' un estudi que l' jorn que els meus affers m' ho permetin prometo ferne un llarg estudi i donar-lo a coneixer als llegidors de Lo SOMATENT. Aixó es lo menys que per mi es mereix la darrera producció del autor de «La Resclosa».

* * *

Dissapte havia de donar-se el Liric per la companyia de l' Teatre Intim que dirigeix En Gual, una representació d' el drama d' Ibsen, «Jengangere» traduit al català per En Pompeu Fabra amb el nom de «Espectres». «Jengangere» del qual n' es una reminiscència el drama d' Echegaray «El hijo de doña Juan»; se conta com la més atrevida creació de l' Ibsen; la que més directament apunta al cor de la moral cristiana. El terme del drama es lo que més impresiona. En contrast amb el dia que neix il-luminant feblement la escena, s' hi veu a Oswald, el ser corromput qual vida s' acaba per moments mentres la mare aguardant-lo es desespera; a les-hores es cuand Oswald s' estira i en un esforç suprem demana el sol que alegrament neix, aquell sol simbol de la llibertat i d' una ventura que no més es pretensió.

Res més puc dirne d' el drama perque a causa del mal temps i pluja de dissapte no vaig poguer assistir al elegant Tetre Liric que s' el lloc destinat per representar-lo. Representat el drama donaré a coneixer l' argument.

* * *

Parlar volia avans de donar per acabada eixa cronica de la concerts del Liceo; mes com ja es bastant llarga la cronica y mereixen més qu'un estudi lleuger, ho deixo per la vineta.

Fins a ella se despedeix son effam.

CLAUDI MONTSANT DE ROCABRUNA.

Barcelona 18 Mars 1900.

Viatges per Andalusia (1)

GRANADA

II.

Vistos los monuments indicats en l' anterior article es digne d' esser visitat tant pel recorrt històrich com per la seva bellesa artística 'ls mausoleos de's Reys Catòlics que s' troban en la Capella Reyal de la Catedral.

Tots dos son de marbre blanch y están adornats los baixos relleus per una munió de figures que fins cansan a la vista de mirarlas, estranyantme que demant del seu mausoleo respectiu hi hagi ajeguts dos estàtuas d' en Ferran d' Antequera y dos de Isabel

(1) Rebut ab vuyt dies de retrás per haver estat detinguts, aquest y altre travall que publicarem demà, en la Administració de Correus de Jaen.

I, donchs tots quants mausoleos havia jo vist, entre els lo del Duch d' Alba en la Catedral de Burgos, no mes hi havia una estàtua.

La Catedral està dividida en cinc naus, detall que també me va sorprendre, puig crech que totes les que he vist no mes n' hi ha tres, y com alguna altre que ja n' ha citat enys errora, també va esser objecte de una notable millora tal com la d' esser emblanquinades les groixudes columnas de pedra pera que 'l seu color natural no fes tan mal efecte.

Al moment d' entrar jo a la Catedral s' hi celebra una solemne ceremonia religiosa y aixó que en res s' aparta del natural y menos en la actual temposta de Quaresma, me va oferir la ocaſió de que pogués observar que en aquesta terra, les Iglesias hi son pera que s' hi vegi a resar, no pera que s' hi pugui misserejar.

A aquest efecte, dos de las naus, son reservadas pera las donas y dos pera 'ls homes, quedant la del mitj en la que com es natural hi ha ll' creuer y 'l chor, pera 'l cabildo, havent-hi en la última arcada y derrera del altar major una valla de fusta que priva tota comunicació ab las demés entre las naus de las donas y las dels homes.

Y es de notar també, com durant la ceremonia es custodiada la porta d' entrada a la Catedral y que dona excés a les naus de la dona, per una parella de Guardias municipals, a fi de que no hi entre cap home, apesar de la vigilancia que una altre parella de Municipals exerceix dins del Temple, segurament pera avisar al toraster, si encamina 'ls seus passos cap a les altres naus, per ignorar que li son vedadas, perra mentras dura la funció religiosa.

* * *

Ignoro si hi ha gayres monuments en lo via pública digne d' esser visitats: desde are puch dir que yo no mes n' he vist un, l' aixecat a la memoria d' en Cristofol Colom. (Colom ab m', que 'l esguerrar los noms no mes ho fan los castellans) commemoratiu del acte d' esser acceptada per Isabel I las proposicions del descubridor d' Ameriqua; y com per aquells temps encara no s' conoixia 'l célebre adagi *pide más que un catalán*, en un monument que señala página tan gloria de Castilla, hauria sigut pecat com partir aquesta gloria ab lo Rey d' Aragó que era Comte de Barcelona.

Així, donchs, demunt dol pedestal no mes s' hi veuen las estàtuas d' Isabel I y la d' en Colom agenollat als seus peus.

Lo mateix exactamen lo mateix que van fer a Madrid pera conmemorar l' unió intangible d' Espanya, que també demunt del monument no mes hi van posar a Isabel I.

No es que ho fass i ressaltar perque com a català me dolgu' l' menyspreu que revelan tenir ab aixó al Rey d' Aragó, no, si ho consigno es perque se fassin càrrec que l' esperit castella no tan sols es absorbent, sino que també sent que participa los fills de las demés regions de una g oria que 'ls hi es tan legítima com a ellis, perque en Ferran d' Antequera, ni comparat ab la Reyna de Castilla, resultava cap pobre ni en riquesas ni en territori, ni en subdits.

* * *

Y com ja l' cotxe pera Jaen ens espera, deixém la ciutat del moro, ab sos hermosos jardins y bonichs passeigs, pera anar a veure la *Casa de Dios* que s' custodia a la Catedral de Jaen, donchs com lo monument en lo que hi va estar de cos present lo cadaire d' en Ferran IV es una mica lluny de la ciutat, ho deixaré per qui tingui menos fanya que jo.

FRANCESC COLOM Y ESCODA.

Fora de Casa 11 Mars 1900.

CRÒNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 20 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser-vació	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser-particular:
9 m.	746	82	'	4'2	Ras	
3 t.	747	76				

Horas d'obser-vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS
Máxima Sol. .	33	6	0'3
Sombra 24	19	S.	0'3

Hem rebut sagella de la «Unió Catalanista» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redacció.

Ahir nit se despediren del públic de Reus los aplaudits germans Casenell y diverses artistes que formaven la companyia, igualment que les seviores austriques que foren contractades solzment pera una exhibició.

Per excés d' original nos veyem privats de publicar en lo número d' avui la elocució que s' dirigeix als Catòlics de Catalunya. Ho ferem demà.

Si questa nit se reuneix suficient número de seyors regidors nostre Excm. Ajuntament celebrerà la sessió de primera convocatoria corresponent à la present setmana.

Copiém de *El Nuevo Régimen*:

«Cómo no han de ser catalanistas los catalanes? Se denuncia en la Aduana de Barcelona grandes defraudaciones, va un juez en averiguación de los bechos y los deja impunes pretextando que no tiene tiempo para dedicarse á tan erudas tareas.

Se hacen oposiciones á las plazas de maestras, incurre el Jurado en garrafas faltas con el fin de favorecer á sus privilegiadas, y tampoco se castiga. Buscan inútilmente las agraciadas favor en la Universidad y el obispo.

Nubes de investigadores caen sobre los contribuyentes, y no hay modo de deshacerlas ni de alejarlas. No en pro del Tesoro, sino en pro suyo, trabajan esos solícitos agentes de la Hacienda.

Principalmente por verse libres de esta plaga, pidieron los catalanes el concierto económico. También se lo niegan. ¿Cómo no han de renegar de los poderes centrales?

Ahir degué sortir de Barcelona cap á Madrid lo Diputat á Corts D. Joan Sol y Ortega.

Ans d'ahir se posá en escena en la Societat «La Palma» lo drama patriòtic «Pau Clarís».

Aplaudim nosaltres l' acert que tingué lo director de la Secció dramàtica de la mateixa al escullir obra de ver esperit català, servint al ensembs pera popularizar les pàginas de nostra història.

La execució fou molt ajustada sobressurtint la seyora Canaval, lo senyor Lopez, encarregat del protagonista, lo senyor Estivill, que interpretá ab molta veritat lo paper de *D. Joan de Roca* y 'ls seyors Tost, Sugrañes, Rossell, Marca y Lionchs, los quals arrenquen molt sovint forts aplaudiments que ba se 'ls guanyaren per sa ben entesa y ajustada tasca.

Per Real ordre s' ha disposat que en los tribunals d' exàmens pera la obtenció dels títuls de perits y professors mercantil, deuenen turnar tots los professors, numeraris adscrits á cada escola de Comers.

Lo ministre de la Gobernació ha disposat que des apareixin las inspeccions sanitaries lo dia primer d' abril, en vista d' haver desaparegut la peste bubònica de Portugal.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentas espècies puja la cantitat de pessetas 1552'21.

En lo terme de La Sellera (Lleida) s' ha descobert una pedrera de marbre del anomenat «verdiglio» que pot competir ab lo de millor classe procedent d'Itàlia. En breu s' enviarán á Barcelona alguns vagons del referit marbre pera ser utilitat en distintas obres.

La Delegació d' Hisenda recomana als alcaldes lo cumpliment de las disposicions dictadas sobre l' impost d' alcoholos.

Nostres apreciables lectors llegirán en la present edició un anunci de la ben reputada firma dels seyors **Valentin & Comp.**, Bauquers y Expendiduria general de loteria á Hamburg, tocant á la loteria d' Hamburg y no dubtem que 'ls interessarà molt, ja que ofereix per pochs gastos alcancar en un cás telles una fortuna ben important. Aquesta casa envia gratis y franch lo prospecte oficial á qui 'l demana.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

REEMPLASSOS

Haventse de rebre en aquesta Casa Consistorial lo dia 22 del actual de les onze del matí á la una del mitj-dia les proves dels expedients de las exemptiones legals alegades pels minyons concurrents al present Reemplàs ó als anteriors que s' expressan en la relació adjunta, aquesta Alcaldia en cumpliment de lo prescrit en l' article 63 del vigent Reglament pera la execució

de la Lley oïts als tres minyons que hagin obtingut en lo sorteig los tres números següents á cada hú dels minyons que aleguin exemplació, pera que ella ó la seua pare se presenti en la Casa Consistorial l' indicat dia y hora á fi de que puguis, si ho considerari necesario, alegar en l' expedient les contrajustificacions que se 'le hi ofereixin.

Y pera que serveixi de citació els minyons interessants se publicarà y ficerà aquest bando en la forma de costum.

Reus 20 Mars de 1900.—L' Alcalde, Pau Font de Rubinat.

RELACIÓ QUE SE CITA

Reemplàs de 1898

Emili Llauradó Samso, número 4.—Joseph Fort Pamies, núm. 6.—Joseph M. Daroca Costia, núm. 7.—Joan Olivé Boquer, núm. 10.—Antoni Casenovas Juanpere, núm. 12.—Joseph Pamies Vendrell, núm. 14.—Joseph Gran Fort, núm. 15.—Pere Llorens Arcalis, núm. 19.—Pere Veciana Sans, núm. 25.—Joseph Nogués Urgellés, núm. 37.—Joseph Perles Roig, número 46.—Aleix Ferré Juanpere, núm. 49.—Joseph Plana Gras, núm. 67.—Joseph Pamies Barberà, núm. 69.—Lluís Bavia Reig, núm. 73.—Francisco Masdeu Rogé, núm. 78.—Joseph Horroso Vernet, núm. 80.—Francisco Sagranyes Salvat, núm. 83.—Pere Elias Llorente, núm. 100.—Antoni Duch Capdevila, núm. 101.—Francisco Peñicé Corts, núm. 102.

De ccinch a vuyt tarda

Joan Cort Capdevila, núm. 104.—Guillém Ribes Torrabedell, núm. 113.—Mario Cort Buxó, núm. 120.—Joaquim Borbonés Aguadé, núm. 129.—Joan Pamies Julià, núm. 131.—Jaume Casals Monté, número 133.—Francisco Solomó Vergés, núm. 140.—Jaume Berez Sans, núm. 145.—Joseph Navàs Tusquelles, número 156.—Joseph Constantí Tost, núm. 167.—Joan Roca Solé, núm. 172.—Joseph Mercadé Papiol, número 173.—Joseph Pamies Andreu, núm. 179.—Vicens Anguera Cavallé, núm. 183.—Miquel Descarrega Anguera, núm. 189.—Emili Solà Escolà, núm. 197.—Anicet Palau Plana, núm. 200.—Salvador Salvadó Mesagé, núm. 204.—Jaume Agramunt Poigibet, número 210.—Joseph Roig Vilaseca, núm. 215.

Registre civil

dels dias 18, 19 y 20 de Mars de 1900

Naixements

Audreu Riba Domenech, de Audreu y Rosa.—Joseph Martí Pamies, de Anton y Francisca.

Matrimonios

Ramón Martí Farratges, ab Josepha María N. N.—Joseph Bernat Vidal, ab Providencia Mercadé Ribé. Andreu Aleix Martí, ab Teress Bové Romeu.—Joseph Nomdedeu Puigcervera, ab Maria Riuss Serra.—Pere Batet Martorell, ab Antonia Papió Pechet.

Defuncions

Pere Arandes Gil, 84 anys, Pavill Oriol, 24.—Francisco Alsina Llaberia, 57 anys, Sant Jaume, 28.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Benet.

Sant de demà.—Sant Pau.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 19

Da Avilés y Cartagena en 7 dias v. Antonio Roca, de 1.210 ts., ab efectes, consignat á don Joseph María Ricomá.

De Barcelona en 6 horas v. noruech Osto, de 711 ts., ab tranzit, consignat als seyors Mac Andrews y companyía.

Despatxades

Cap.

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	73'37	Aduanas	102'13
Exterior	'	Norts	61'05
Colonials	114'	Alicants	83'25
Cubas 1896	85'75	Orenses	19'
Cubas 1890	72'37	Obs. 5 010 Fransa	94'25
Filipines	91'	Id. 6 010	51'50
Exterior París	72'72	Id. 3 010	'

GIROS
París 30'70 Londres 32'93

Ordres de Bolsa pera Barcelone Madrid y París.—

Compra y venda el comptat de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedes d' or y

billets de tots los països.—Gires sobre Barcelone y

Madrid.

Blosí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	73'48	Cubas del 86	85'87
Orenses	19'05	Cubas del 90	72'43
Colonial	114'	Aduanas	102'
Norts	61'05	Ob. 5 010 Almena	98'
Alicants	82'10	Id. 3 010 Fransa	51'62
Filipines	91'		

PARIS 72'75 Madrid

GIROS

París 30'70 Londres 32'93

Se reben órdres pera operacions de Bolsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedes de tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la pissa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dies fetxa.	'	32'50	'
» 8 dies vista	'	'	'
» vista	'	32'95	'
París 90 dies fetxa	'	'	'
París vista	'	30'75	31'10
Marsella vista	'	'	'
Perpinyà »	'	'	'

VALORS LOCALES	DINER	PAPER	OPERA.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	675		
Industrial Farinera	650		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	650	650 à 675	
Manufacturera de Algodón	155		
C. Reusense de Tranvías	25		
C. Reusense de Tranvías privilegiadas al 5 0/0	250		

Anuncis particulars

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo duenyo de dit establecimiento, lo vendrà mitjants tracte personal.

Per informes al entresuelo del mateix establecimiento.

A 7 pessetas miler

se venen en lo mas de BELLVEYN estacas garantidas de

RUP ESTRIS LOT

REUS.—PELEGRI BALLESTER.—REUS.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impressa en idioma català, tota vegada que s' vegé agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir á sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 440 páginas y s' ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta.

Imp. C. Ferrando, Plaça de la Constitució, 7.

PASTILLAS FONT

Com fluidificants espectorants y treure la TOS
los CARAMELOS PECTORALS del
METJE SALAS
A 150 pesetas caixa
▲ Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Publicacions regionalistas que s'reben en aquesta Redacció.

«La Renixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Pàges», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Otot», setmanari de Catalunya, de l'ot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafrecha del Panadés.—«Lo Gerona», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vellés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellí», setmanari de Catalunya del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

OBRA NOVA
Fills ilustres de Reus
DE
Francisco Gras y Elias
3 pesetas exemplar.—Se ven en aquella Imprenta.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUASSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Mars de 1900

Línea directa pera'l Río de la Plata

Sortirán de Barcelona directamente pera Montevideo y Buenos-Aires los magnífics y ràpits vapors francesos

lo dia 11 de Mars lo vapor «Aquitaine»

lo dia 21 de » » lo » «Italie»

LINEA PERA'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 27 de Mars lo grandios y acreditat vapor francés:

Les Alpes

Consignataris à Barcelona, RIPOL y C., Plaça de Palacio.—Barcelona.

ALTAS ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ **BAIXAS**

100 M pera la contribució

Se'n venen en la Imprenta d'aquest diari.

Per a la publicació d'articles i notícies, enviar el manuscrit o el telex al número 110

Invitación para participar á la próxima
GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

aproximadamente

PESETAS 800.000

como premio mayor pueden ganarse en caso mas feliz en la nueva gran Lotería de dinero garantizada por el Estado de Hamburgo

ESPECIALMENTE:

1	Premio	300000
1	Premio	200000
1	Premio	100000
2	Premios	75000
1	Premio	70000
1	Premio	65000
1	Premio	60000
1	Premio	55000
2	Premios	50000
1	Premio	40000
1	Premio	30000
2	Premios	20000
26	Premios	10000
56	Premios	5000
106	Premios	3000
206	Premios	2000
812	Premios	1000
1518	Premios	400
36952	Premios	155
19490	Premios	300, 200,
		134, 104, 100, 73, 45, 21

La Lotería de dinero bien importante autorizada por el Alto Gobierno de Hamburgo y garantizada por la Hacienda pública del Estado, contiene billetes 118.000 de los cuales 59.180 deben obtener premios con toda seguridad.

Todo el capital incl. 58820 billetes gratuitos importa

Marcos 11,764.525

6 sean aproximadamente
PESETAS 19,000,000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000 y asciende en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000 en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podría en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran lotería de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mutual, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelena o Madrid, letras de cambio facil á cobrar, ó en sellos de correos.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 10
1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 5

El precio de los billetes de las clases siguientes, como también la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los permisos se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como también el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envía a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica según las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no convenga á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será restituído. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

15 Abril de 1900

Valentin y Comp.

Ejercitatoria general de loterías

HAMBURGO
ALEMANIA.

Para orientarse se envía gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou

Servei de trens que regirà desde el 2 d' Octubre de 1899.

Sortides de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarda.

Sortides de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarda 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia de vapor.—Sortides de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortides del Arribal: 8'45 matí y 2'50 nit.

Reus 26 de Setembre 1899.